СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 29. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 5. лютого, 1929. VOL. XXXVII. No. 29. Jersey City, N. J., Tuesday, February 5, 1929. THREE CENTS.

СТИМСОН ПОКИДАЄ ФИЛИПИНИ

ПРИЙНЯВ ЗАОФЕРОВАНИЙ ГУВЕРОМ ПОСТ СЕКРЕТАРЯ СТЕЙТУ.

ВАШИНГТОН, 4. лютого. — В урядових кругах не криються з тим, що ґовернор Филипин, ґенерал Генри Л. Стимсон, уже замовив корабельну карту з поворотом до Вашинґтону, де обійме місце секретаря стейту.

Кажуть, що Еліґу Рут та Гюз, попередні секретарі стейту, найбільше напирали на це, щоби Гувер покликав Стимсона на секретаря стейту.

Стимсон був секретарем війни в кабінеті президента Тефта, а у світовій війні був полковником і служив при артилерії.

ГУВЕР СКРІПЛЯЄ ПАРТІЮ.

ГОЛОВНУ УВАГУ ЗВЕРТАЄ НА ПОЛУДНЕ.

МІЯМІ БІЧ, Флорида, 4. лютого. — Вибраний президент Гувер конферує тепер з републиканськими лідерами полудневих стейтів в справі скріплення републиканських впливів на полудні. Гувер рішився вибрати деяких членів кабінету з полудня, а що вибере людей характерних і здібних, кадіється за їх помічю скріпити републиканські впливи на полудні.

ЛИНДБЕРГ У КАБІНЕТІ.

МІЯМІ БІЧ, 4. лютого. — Чарлз Линдберг був гостем на обіді в домі Гувера. З поінформованих жерел доносять, що Гувер покличе Линдберга до свого кабінету, іменуючи його асистентом торговлі, якому підлягає, як відомо, департамент авіяції.

ХОЧУТЬ МАТИ СМИТА МЕЙОРОМ.

І ТО В НЮ ЙОРКУ. АЛЕ НЕ ДУМАЮТЬ, ЩО ВІН ЗГОДИТЬСЯ НА ТУ ПРОПОЗИЦІЮ.

НЮ ЙОРК, 4. лютого. — Приятелі председателя алдерманів Джозефа Мек Кі віднеслися до ґовернора Смита з пропозицією, щоби він згодився кандидувати на мейора міста Ню Йорку, а коли він не хоче, так хай попре своїм впливом Джозефа Мек Кі.

З того видно, що рахуються з тим, що дотеперішній популярний мейор Вокер правдоподібно уступить.

КЛОПІТ З ПРОГИБІЦІЄЮ.

ПЕРЕНОСЯТЬ ЇЇ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ СУДІВНИЦТВА.

ВАШИНГТОН, 4. ЛЮТОГО. — В порозумінню з Мелоном і радою федеральних суддів перенесе Гувер форсовання прогибіції з департаменту скарбу до департаменту судівництва. Гувер задумує покликати на пост аторні дженерал (ґенерального прокуратора) людину, що є великим приклонником форсовання прогибіції.

СТРАЙК ЕЛЕКТРИЧНИХ РОБІТНИКІВ.

НЕ МОЖУТЬ ДОБИТИСЯ ПЯТЬДНЕВНОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК, 4. лютого. — Електричні робітники, зорганізовані в своїх юніях, вийшли на страйк з кінцем минулого тижня, бо компанії не додержали умови щодо заведення пятьдневного тижня праці.

ПОГОДИВ РОДИЧІВ.

ЙОНКЕРС, Ню Йорк, 4. лютого. — Чотиролітній хлопчина Корнелій Мек Карті доконав того, чого не вспів доконати судця. Перед суддею переводжено розправу в справі розводу родичів малого хлопчини. Мати зізнавала перед суддею, домагаючися від чоловіка $18 на тиждень на своє удержання й дитини. Малий хлопчина стояв за дверми. Там мабуть було йому дуже скучно й він вийшов на салю, взяв маму за руку й каже: Ходім до дому, я хочу йти ховзатися. Мама взяла дитину за одну руку, а батько за другу тай вийшли з салі, а суддя усміхнувся тай сcheckнув справу.

НЕ ПИТИ ТРЕТОГО МАРТА.

З ЛЬОЯЛЬНОСТИ ДО ДЕРЖАВИ. ТАК КАЖЕ ФЕДЕРАЛЬНА РАДА ЦЕРКОВ ХРИСТА.

НЮ ЙОРК, 4. лютого. — На переодкі інавґурації Гувера, себто в день 3-го марта, не треба пити, а молитися. Федеральна Рада Церков Христа в Америці видала таку відозву до своїх пастирів і вірних та симпатиків. В тій відозві кажеться, що всім відомо, що Гувер вийшов президентом під прапором боротьби з алькоголем. Тому льояльність супроти президента й держави вимагає від нас, щоб ми стали президентови з помічю в боротьбі з язвою алькоголю.

ТОРГОВЕЛЬНА КОНКУРЕНЦІЯ.

БУДЕ ПРЕДМЕТОМ ДИСКУСІЇ ПОЛІТИЧНОГО ІНСТИТУТУ В ВИЛІЕМСТАВНІ.

ВИЛІЕМСТАВН, 4. лютого. — Д-р Вальтер В. Мек Лерен, секретар Політичного Інституту в Виліємставн, подає, що підчас слідуючих річних зборів інституту, які відбудуться в серпні, будуть читані реферати на тему зросту торговельної конкуренції держав світа. Між лекторами буде д-р Гялмар Шахт, директор німецького державного банку.

ПОМАГАЮТЬ ЖИДАМ НА УКРАЇНІ.

СКЛАДАЮТЬ $1,000,000 НА РІЛЬНИЧІ ЗНАРЯДИ І МАШИНИ.

НЮ ЙОРК, 4. лютого. — Нюйорські робітничі жидівські організації повели кампанію, щоби зібрати між робітниками один міліон долярів для Жидів, що будують у совітськім царстві. Кромі тої акції, яку ведуть виключно самі жидівські робітники, ведуть допомогову акцію ще й другі організації і збирають рік-річно грубі міліони на жидівську кольонізацію на Україні.

ЧИТАЛЬНЯНИЙ РУХ НА БУКОВИНІ.

На Буковині відновлюють тепер одну за другою читальні „Руської Бесіди". Дня 23. грудня 1928 р. відбулися заг. збори читальні „Руської Бесіди" в Луці. Люди зійшлися дуже радо після воєнного й повоєнного 10-літнього лихоліття й після скасування стану облоги, що довго нищили нашу освітню працю в краю. За останні тижні відновлено вже кільканацять читалень „Руської Бесіди" на Буковині.

ЗНОВ ХОТІЛИ ПЕРЕЙТИ ДНІСТЕР.

В Сороці над Дністром пробували перейти Дністер кількох узброєних большевиків. Румунським жандармам вдалося їх відперти.

ФРАНЦУСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ПРЕДСКАЗУЄ ВІЙНУ.

Відомий французький журналіст Зауервайн заповідає, що внедовзі вибухне нова війна за нафту в Мосулі, за якою побиваються не тільки французький капітал, але теж англійський, американські й голяндські фінансисти. Нафтовий договір, що його заключили голяндські й американські фінансисти, загрожує сильно французьким інтересам. Супроти цього французький уряд рішив видвигнути цю справу перед англійським та американським урядами.

ВКРАЛИ ЗАЛІЗНИЧУ ЛІНІЮ.

Підчас війни вибудувала австрійська армія залізничу лінію з Якобен до Борши. По перевороті сталася ця лінія майном румунської держави. З початку уживали її мало, а пізніше взагалі не уживали, бо вона служила головно стратегічним цілям. З часом забули на цю лінію, а щойно цими днями нагадали собі, що є така залізнича лінія і рішили ужити бодай матеріял. В тій цілі виїхала комісія до Буковини, та з залізничої лінії не було ні сліду. Не було ні шволів, ні шин, ані вагонів, ані льокомотив. Але колись була! Видно, що тій залізничій лінії знудилося між Якобенами й Боршою, тож пішла певно в подорож і десь там пропала без вісти.

ПЕДАГОГІЧНО-НАУКОВИЙ ЗІЗД „РІДНОЇ ШКОЛИ".

Комісія для перебудови школи скінчила вже майже свої праці і предложить небавом їх висліди Головний Управі „Р. Ш." для їх здійснення, покищо в межах теперішнього шкільного закону, якому мусять підлягати й усі приватні школи. Але тому, що закон дозволяє на деякі відхилення від приписаного устрою, „Рідна Школа" буде старатися виєднати собі від нового шкільного року дозвіл завести на пробу бодай в одній середній школі відмінний науковий плян.

Дня 1. і 2. лютого ц. р. відбудеться у Львові педагогічно-науковий зізд учителів середних шкіл „Рідної Школи", на якому будуть відчитані і передискутовані зголошені на зізд реферати на загальні і спеціальні теми. Цей зізд лучиться зі зіздом учителів історії та географії всіх наших державних і приватних шкіл, що його уладжує Т-во „Учительська Громада", отже є виглядн, що на цей Зізд і Збори прийде багато членів з краю.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1929 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 2. лютого: Від.: 288, 335, 338, 340, 341, 342, 344, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 359, 362, 365, 366, 368, 370, 372, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 383, 388, 392, 396, 400, 401.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

ДОМАГАЮТЬСЯ РІДНОЇ ШКОЛИ.

В останньому часі знов кілька наших громад на Буковині виступили з домаганням рідної школи. Так: громадська рада в Погорилівці ухвалила домагатися введення української мови як викладової в народній школі, а румунської як предмету в такому розмірі, як була колись мова німецька. — Громадська рада села Сергіїв ухвалила одноголосно внесення Юрка Полєка домагатися від вищих шкільних властей введення української мови як викладової в місцевій народній школі і в присілку Фошках. — Громадська рада в Ширівцях Горішніх ухвалила теж одноголосно зажадати введення української мови як викладової, а румунської як предмету. Таких громад є вже на Буковині 107.

НАСЛІДКИ НАШОГО ЛИХОЛІТТЯ.

Наші надійні співаки пп. Д. Руснак і О. Гишка виїхали осінню м. р. з хором донських козаків „в світ за очи на заробітки". Тепер довідуємося, що п. Гишка, який не звязався з хором контрактно на пів року, виїхав до Міляно, щоби продовжити там науку співу. П. Руснак знаходиться з хором у Ніцці, де має великі успіхи як соліст в українських піснях, котрі становлять головний репертуар російського хору. З Ніцци виїзджає він 21. січня з хором до Італії й остається мабуть також з Міляно.

ВИНАХІДНИК КІНА В НУЖДІ.

В однім із нюйорських шпиталів лежить хорий 74-літній Жан Лероа, винахідник першої проєкційної лямпи. Нинішні кінематографічні апарати є лише уліпшеним моделем винаходу Лероа. Інші зуміли вихіснувати його винахід і доробитися величезних маєтків. Лероа був замало спритний і не зумів забезпечити собі безжурної старости. Кілька літ тому у процесі Лероа проти Едісона найвищий суд Злучених Держав признав цьому першому першенство винаходу. Та це дало йому лише моральну сатисфакцію, бо вже був вигаснув реченець, передбачений в патентовім законі, і винахід став загальною власністю. Лероа, щоби заробити на прожиток, мусів направляти чужі кінематографічні апарати власного винаходу. Тепер із нужди догорює в шпиталі.

ДИПЛЬОМАТИЧНИЙ КОНФЛІКТ З ГРЕЦІЄЮ.

Грецький посол у Москві повідомив свій уряд про те, що київський суд засудив грецького інжиніра на десять літ тяжкої тюрми за мниме господарське шпигунство. Він звернув увагу, що розправа була тайна, та що суд не покликав ніяких свідків. Обвинувачений не мав спромоги боронитися. Грецький уряд рішив вислати гострий протест проти цього присуду.

УТВОРЕННЯ БІЛОРУСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

Ухвалу, на підставі котрої перетворено інститут білоруської культури в Мінську в академію наук, переведено в день Нового Року святочно в діло. Як членів гуманістичної кляси вибрано: Ігнатовського, Жулиновича (Чішка Гартний), Янка Купалу, Якуба Коласа, Льосика, Некрашевича, Максима Горецького, Ластовського, Н. Н. Дурново, В. Пічету, Замоцина й Пльотуховича. Президія академії складається: президент Ігнатовський, містопрезидент Некращевич і Белуга, неодмінний секретар Ластовський, члени: Малюшицький, Оршанський і Балицький.

ЛЬВІВСЬКА ХРОНІКА.

Застрілився 16-літний син робітника Йосиф Міляновський з розпуки, що не мiг продовжувати своїх гімназійних студій; батько, не маючи засобів на освіту, віддав дуже талановитого учня спершу до промислової школи, а коли й ця була за дорога, до рушникаря. Там хлопець найшов під руку бравнінг. — Погано закінчився стан наречества для молодого зарібника Ізака Віцнера, якого наречена, кравчиня зі Замарстинова, не тільки побила, але ще й попарила кипятком на всьому тілі. — 6 місяців вязниці дістав клепарівський злодій Казимир Сузь, який пробував просто з крамничної виставки потягнути добра на кількасот золотих.

КРОВАВА МАСАКРА В БАТЯТИЧАХ.

Дня 11 січня, в год. 4-тій попол., в селі Батятичах (пов. Жовква) прийшло до кровавої масакри між місцевими селянами та тамошним постерунком поліції. Селяне домагалися по 18 зол. за винаймлення воза до вожения дров. Фірма платила досі по 11 зол., а за інтервенцією жовківського старости підвищила заплату до 12 зол. Дорога у ліс іде селом Батятичі. Місцеве населення не хотіло перепустити підвод з інших сіл, які фірма хотіла вжити для вовоження дров. У справі того конфлікту приїздив до Батятич заступник жовківського старости Стемпень. Його інтервенція була безуспішна. Тоді на місце вислали постерунок. Цей після вистрілу з повітря для перестороги другу сальву звернув до людей. На місці згинуло трох селян, а кількох було ранених. Товпа розбіглася по довколичних селах, забираючи зі собою ранених і вбитих. Першу поміч жертвам стріляння дали лікарі з Камінки Струмилової.

ПАТ подає, що подія сталася наслідком агітації Сельробу. Один із убитих, Василь Жабра, це нібито агітатор Сельробу.

ПАРОПЛАВ З ТРОЦЬКИМ ЗГУБИВСЯ В МОРІ

ПАРОПЛАВ, НА ЯКОМУ ПЛИВ ТРОЦЬКИЙ, ПОПАВ У СТРАШНУ БУРЮ. ВЖЕ ПРОЙШЛО БАГАТО ЧАСУ, ЯК ЖАДНОЇ ЧУТКИ ПРО НЬОГО НЕМА.

ЦАРГОРОД (Туреччина), 4. лютого. — Троцький виїхав з Батума на пароплаві „Красний Флот", що плив до Царгорода. Коли він був на морі, піднялася страшенна буря, якої не памятають від сотки років. Буря зі снігом при страшному морозі ще бушує на Чорному морі. Багато пароплавів просять о поміч, але про пароплав, на якому виїхав Троцький, нічого не чути.

Властитель пароплава говорить, що „Красний Флот" вийшов з Батума 29. січня, але він не стверджує, що Троцький є на ньому, хоч і не спростовує цього. Все виясниться, коли втихне буря на морі.

СПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ У ЛІҐДІ НАЦІЙ.

НА НАЙБЛИЗЧОМУ ЗАСІДАННЮ ГОЛОВНОЇ РАДИ ЛІҐИ НАЦІЙ БУДУТЬ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВУ СТАНОВИЩА 40 МІЛІОНІВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ В ЕВРОПІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 4. лютого. — Секретаріят Ліґи Націй одержав від Штреземана листа, в якому він просить, щоби на слідуючому засіданню Головної Ради Ліґи Націй на порядок денний поставлено справу національних меншостей. Повідомляючи про цей лист Штреземана, секретаріят Ліґи Націй пригадує, що канадійський представник в Ліґдзі Бендюранд ще раніше просив поставити цю справу на порядок денний найблизчого засідання Головної Ради, яке відбудеться 4. березня б. р.

Лист Штреземана є продовженням його сутички з польським міністром Залеским на останньому засіданню Головної Ради. Як відомо, та сутичка виникла з приводу польського переслідування Німців у Горішньому Шлеську. В своюму листі Штреземан ставить домагання, щоби Рада обговорила в цілости становище всіх національних меншостей в Европі, яких число доходить до 40 міліонів.

ПАТЕК ПЕРЕБОРЩИВ.

ЕСТОНІЯ І ЛАТВІЯ НЕ ПІДПИШУТЬ РАЗОМ З ПОЛЬЩЕЮ В МОСКВІ ДОГОВОРУ ПРО „ВІЧНИЙ МИР".

МОСКВА (СССР), 4. лютого. — В короткому часі буде підписаний додаток до Келоґового пакту між Польщею та СССР. Таксамо й Румунія прийшле до Москви спеціяльну комісію, щоб підписати разом з Польщею договір з Москвою.

Литва й Естонія не думають підписувати цього договору одночасно з Польщею, а гадають це зробити пізніше самі безпосередно з Москвою. Отже виходить, що Патек говорив у Москві про їх згоду виступати разом з Польщею, не маючи на те уповноваження.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЕВРОПИ.

ПРОЄКТУЮТЬ НА ОСІНЬ СКЛИКАТИ СПЕЦІЯЛЬНУ НАРАДУ ВСІХ ДЕРЖАВ ЕВРОПИ, ЩОБИ РОСПОЧАТИ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СОЮЗУ ВСІХ ДЕРЖАВ.

ЛОНДОН (Англія), 4. лютого. — Трох европейських державних мужів: Чемберлейн, Бріян і Штреземан вирішили роспочати акцію в справі переведення в життя ідеї злучених держав Европи. Спочатку вони думають осягнути економічне порозуміння між всіма державами, щоби вони, залишаючися політично цілком суверенними, економічно були звязані в один союз.

Вони гадають роспочати перші міждержавні наради в жовтні в Брюселі, куди мають запросити всі европейські держави, включаючи і совітську Росію. Притім вони запевняють, що економічний союз Европи не буде направлений проти Злучених Держав, а що навпаки: згодом будуть просити й Америку приєднатися до нього.

НОВА СЕЛЯНСЬКА ПОЛІТИКА В СССР.

ДУМАЮТЬ ПРОВОДИТИ СОЦІЯЛІЗАЦІЮ СЕЛА, ОРГАНІЗУЮЧИ ВЕЛИКІ ГОСПОДАРСТВА.

МОСКВА (СССР), 4. лютого. — Нарешті совітський уряд вирішив змінити свою економічну політику в селі. Припиняючи тимчасом боротьбу з „кулаками", большевицький уряд почне переводити соціялізацію села шляхом влаштовання величезних господарств, що будуть проваджені під керуванням держави.

Приймаючи на увагу велике незадоволення селян високими податками, уряд вирішив зменшити сільсько-господарський податок з 430 міліонів рублів до 375 міліонів.

ВЕЛИКЕ ЗЕМЛЕТРУС.

МОСКВА (СССР), 4. лютого. — На афганістанському кордоні в радянському Таджикстані був великий землетрус, який знищив кілька сіл. Підземні удари тревали яких 4 години з невеликими перервами. Потрясення землі також відчувалося в Ташкенті й Самарканді, але тревало всього двацять секунд. Там також знищено кілька будинків. В Самарканді підчас землетрусу в одному кінематографі почалася паніка, але холоднокровність одної артистки скоро заспокоїла людей.

ЗАГИНУЛО 26 МОРЯКІВ.

ЛІСБОНА (Портуґалія), 4. лютого. — Буря викинула на підводний камінь німецький пароплав „Дайстер". Корабель почав швидко тонути. Залога його, що зібралася на верхньому покладі, не встигла спустити на воду ратункового човна, ні найти на себе ратункових поясів.

— Налетівша величезна хвиля змила 21 моряків, котрі загинули, а 5 інших пішли на дно разом з пароплавом.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокє число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЦІСАРСЬКІ ІМЕНИНИ НА ЕМІҐРАЦІЇ

В голяндськім місті Дорні відбулися оноді врочисті святкування іменин бувшого німецького цісаря Вільгельма II.

На се свято зїхалися члени родини іменинника, бувші удільні князі та провідники німецького монархістичного руху. Впорядчики паради старалися влаштувати її так, щоби вона була вірною копією подібних парад на дворі Вільгельма тоді, як він ще справді правив найсильнійшою імперією в Европі. Вся помпа була вимірена на те, щоби ті, що її оглядали, й ті, що про неї читали, набрали враження, що монархія Гогенцолернів ще далі живе й ділає. Королі, князі й ґенерали прийшли в своїх військових мундірах. Вільгельм зявився як давнійше, в своїм мундірі ґвардейського полка. Все дзвонило острогами, клянцало шаблюками. Віватували на честь „цісаря". „Цісар" читав промову з подякою за поклін. Словом, сила династії Гогенцолернів виступила в давній своїй славі.

Щож на се німецький народ, що живе всего кількадесять миль почерез границю від замку в Дорні? Як королі й князі острогами дзвонили, промови говорили й шампанським на цісарське здоровля віватували, німецький народ ні вухом туди не вів. Він далі свою роботу робив коло відбудовання краю, винищеного війною, в яку його загнав своїм нерозумом послідний німецький цісар. І сим якраз, що німецький народ не підносив горячкових протестів ні кпин проти дітвацьких забавок у Дорні, німецький народ найкраще засвідчив, як він певно почувається в своїй републиці.

Бувший німецький цісар зрештою мусів не хотячи поклонитися сій спокійній силі німецького републиканізму. Видно се по двох фактах.

Першим фактом се те, що бувший німецький цісар не ґоворив у своїй промові про себе як про „ми", але по демократичному через „я".

Другим фактом є зміст промови бувшого німецького цісаря. Ціла майже ся промова се одно виправдання. Мовляв, я до війни не пер. Я мира хотів. Мовляв, я до війни не допустив тут і там. Мовляв, я Німеччини не зброїв. І так далі. Словом, не іменинка се промова, а промова адвоката, виступаючого у власній обороні.

Перед чим же він так боронився? Перед свідомістю, що він не зробив усього, як слід, що він справді завинив за війну й за неудачу Німеччини.

І Німеччина, вислухавши виправдання, виправдання не приняла, а в оправданню найшла тільки потвердження свідомости вини. Після старої засади: хто виправдується, той уже обжаловується.

Д-р В. Клодницький.

МІЛІТАРИСТИ І ПАЦИФІСТИ В АМЕРИЦІ

Американських громадянських діячів можна поділити на дві ґрупи — на мілітаристів і пацифістів. Мілітаристи є тієї думки, що Америка повинна узброюватись в наймодернійші воєнні кораблі, воєнні літаки та як найпильнійше витреновувати шкільну молодь у військовому ділі. Згадавши про шкільне тренування, треба підкреслити, що сьогодня Америка має 86 каледжів й університетів, де є поставлена вимога дволітнього військового тренінґу. Міркування американських мілітаристів покриваються із засадами деяких европейських імперіялістів, як голосять: „Si vis pacem, para bellum" (як хочеш мира, то приготовляйся до війни!)

Друга ґрупа державних мужів Злучених Держав прямує до замирення світа, уважаючи війну найбільшим лихом для людства. Це дійсні пацифісти! Речником пацифістів в Америці є визначний громадянин К. Пейдж. Пейдж в журналі „Форум" за місяць лютий проголосив пацифістичну плятформу, яка обнимає пять точок пацифістичного „Вірую".

Щоби причинитись до замирення світа, то Америка повинна перестати бодай в части зоружуватись. Пейдж міркує, що Америка одну шесту часть грошей, що їх видає на військові цілі, повинна обернути на пацифістичну акцію. Тут зауважити треба, що одна шеста часть військових видатків Америки виносить сто міліонів долярів.

За сто міліонів долярів, урваних із військового буджету, Америка повинна зробити ось що:

Креувати у Вашинґтоні **„Міністерство Мира"** із добре вивінуваним апаратом.

Апарат міністерства мира мав би мати до диспозиції 10 територіяльних бюр, в яких сиділоб по 10 секретарів, котрі малиб пропаґувати миролюбні ідеї поміж горожанами Злучених Держав. Окрім 10 бюр мира для Американців, міністерство мира малоб мати 40 заграничних бюр мира, де малоб працювати по 5 урядовців.

Дальше міністерство мира малоб мати до диспозицій шефа видавництва пропаґуючої мир літератури. Цей шеф видавництва, з підібраними силами, мав би заосмотрювати міністерство мира кождого місяця в журнал, який мав би в накладі одного міліона ширити ідеольоґію миролюбія. Окрім цього журнала малоби пропаґувати мир при помочи фільмів, книжок і картин.

Із згаданих висше 100 міліонів міністерство мира малоб давати щорічно 20,000 стипендій студіюючій молоді. Тих 20,000 стипендій малиб бути розділені: 10,000 Американцям, котрі студіюють на чужих університетах і 10,000 чужинцям, які студіюють на американських університетах. Окрім стипендій для студентів, міністерство малоб мати 200 стипендій для американських професорів на заграничних університетах і 200 стипендій для професорів працюючих на американських університетах.

Дальше міністерство мира малоб утверджувати університет міжнародного права із 200 студентів, 1000 професорів університету і 5000 учителів середних шкіл для міжнародного права. Вкінці міністерство мира малоб завести день свята мира, світові проґульки миролюбія і т. п.

Другим завданням ґрупи пацифістів Америки, це попирання світового трибуналу, міжнародних конференцій та міжнародного бюра праці.

Третим стремлінням пацифістів, це приняття Келоґового пакту кожною державою і дійсне змагання до поставлення війни поза законом.

В четвертій точці програми пацифістів К. Пейдж виступає проти американської політики, яка густо часто в обороні приватного бизнесу своїх горожан поза кордоном виступає із збройними інтервенціями. Америка повинна вщепити в своїх горожан, щоб вони числилися із майбутним ризиком, а не здавалися на те, що їх мають все обороняти корабельні канони і військові експедиції, які державу коштують грубі гроші.

В пятому пункті своєї програми пацифіст Пейдж виступає за тим, щоб розумною політикою анулювати міжнародні антаґонізми, а у внутрі держави формувати добру поліцію, якаб спинювала кримінальні злочини та запобігала виступам бомів.

Пляни американських пацифістів далекойдучі і скристалізовані. Беручи під увагу боґацтво і розмах Американців, можна вірити, що американські пацифісти переформують бодай щото із своєї програми.

УКРАЇНЦІ НА СЛУЖБІ В МОСКАЛІВ

(Другий концерт „Думки").

Москалі розходилися з концерту вдоволені, а Українці похилили голови. Не в одного ворушилася тяжка дума:

„Коли й Україна **там** така, то може й справді не діждемося повороту на рідну землю".

Всю надію покладали на другий концерт, програма якого на дві третини складалася з українських пісень. Кидалися у вічи твори Миколи Леонтовича, забитого большевиками, котрі післали „Думку" співати, щоби знищити славу української пісні.

Чомусь увага моя прикована була іменно до Леонтовича. Я мимоволі пригадував нещасливий кінець отцего великого нашого композитора. Тай як не згадувати, коли в його піснях вилився весь біль поневолення, краса сіл козацьких та той сум, помішаний з веселістю, який промовляє до серця немов колискова пісня матери.

Ні Кошиця, ні Стеценка в програмі не було. Певно тому, що Гордієнко занадто вже комуніст і нічого не терпить національного.

Нарешті я в салі. Слухачів мало. І зрозуміло, чому: Москалі не пішли. На що розятрувати рани. Тасне світло, з бокових дверей виходять жінки в пантофлях — а деж сапянці? Де корсетки? Де плахти? Убогими білими сукнями запняті мов жидівські мерці у покривалах.

А нащадки козаків? В штанах, наче дудочки, без поясів, немов арештовані, або тільки з ліжка вискочили умитися. Нема жупанів, нема синіх штанів. Замісць українських-козаків, вийшли змосковщені міщане з базарів.

Сумно, боляче.

Нарешті вилітає й диригент. Але що це? Мов цуцик пробіг до свого місця. Заспівав хор. Але що це за нюанси у „Веснянках"? Не запахло весною, навпаки, холодною зимьою повіяло. Деж душа? Де та душа, що мусіла зворушити навіть не Українців?

Мов на похороні. Де-ж веселість весняна? Не треба шукати, її покинули там на Україні давно, давно, як за засів на троні в Київі московський Хам.

Коли вслухатися в „Дударика" то почує кожний, що це не звичайна собі пісня. Вона вся повна глибокого розуміння та змісту. В ній українська душа скаржиться на своїх ворогів.

Діду мій, дударику,
Тиж було селом ідеш
Тиж було в дуду граєш...

Це так Україна грала. „Тиж було в дуду грала", чується в пісні.

Тепер тебе немає,
Дуда твоя гуляє,
І пищики зісталися
Ка'зна кому дісталися.

Дійсно, кат зна кому дісталися ті пищики, що настроювали українську душу до волі. Московський Хам забрав пищики, опоганив, понівечив, підпорядкувавши наймитам Городовенкам. Вони не побояться наплювати в душу України, потоптати її святеє-святих в угоду низьким інстинктам рабів.

Москалі чекали, що приїде щось, що знищить Кошиця, затре його славу і славу пісні української. Потирали руки. Але...

Приїхав диригент, яких на Україні тисячі, а на еміґрації таксамо не бракує. Глибоко провінціональний „молодой човек", але з великою „дозою нахабства". Може і не винуватий; — там він чув лише про гнилий Захід і може думав, що везе щось свіжого.

Всі пісні відспівав, як віддзвонив, і яку краще, а яку гірше, певно він один і знає.

Колиж дійшов до „Щедрика" та „Ой там за горою", то лише тут остаточно побачили усі безпросвітну неталановитість цього „советского светіла".

Бо не щедрівку веселу почули, а панахиду. Темпо ніби марш до руху волів, коли вони молоко везуть.

Мазав, мазав, що хотілося скорше кінця. Не можна було всидіти, щоб не нервуватися.

Решту пісень взято з вулишного репертуару й сидячий коло мене простий селянин з Київщини, смачно вилаявшись, процідив крізь зуби:

— Тю! Та хіба так ото співають? Та в нас хлопці як двинуть...

Селянин говорив правду. По селах хлопці та дівчата співають краще.

Кінець для правовірного комуніста був несподіваний. Українці зачали домагатися українського гимну. Але не почули.

Не могли раби співати свого гимна — в них язики потерпли. Зате московські пісні дзвенькали так, що аж в ухах боліло.

На ранок виїхали вони з Парижа й якось лекше стало. Бо тяжко дивитися на братів та сестер, яких мов отару ганяють, мов худобою розпоряджаються.

Хоч концерти не скінчилися скандально, але успіху не було й десятої частини в порівнанні з Українською Републиканською Капелею під орудою Олександра Кошиця.

Далеко куцому до зайця, а наймитови-рабови до козака.

Тисяча Городовенків не переважить одного Кошиця.

В. Будзиновський.

ТІ, ЩО ЗНАЛИ ЙТИ НА СМЕРТЬ

(Історичне оповідання).

(12)

Про литовський табор Кричевський знав дещо від хлопців котрі, скрадаючися лісами, перехоплювалися попри табор і дещо бачили. Всеж таки, щоби зробити подрібний плян атаки, треба було мати докладніщі вісти, бодай про його розміри і якість укріплень. Треба було знати його слабші і сильніші місця; знати, який приступ до них. Кричевський вибрав сто найліпших козаків з відділу Хотольського і з ними сам пішов на провіди. Не пішов просто на Лоїв, а взяв у ліву руку на захід. Аж відійшовши на цілу милю від Дніпра, взяв на право і від північного заходу наблизився до табору, та спинився пів милі до него. По дорозі він пояснив своїм козакам, чому до Литовців не підходить від полудня, але такою далекою дорогою томить себе, людий і коні.

— До сеї пори, — казав — Радзівіл ще не знає, що ми станули проти него від полудня, себто що стоїмо за його плечима. Колиби ми під литовський табор підступили відтам і зійшлися з якою литовською патрулею, то Радзівіл зараз доміркувавсьби, що ми його обійшли та відтам вдарили на него. Правда, по сім боці нам тяжше нишпорити непомітцо, бо дожидаючи нас від півночи, по сім боці мабуть досить густо крутяться литовські стежі і підїзди. Зате, колиби нещасте схотіло і ми з ними зійшлися, вони й не подумають, що ми прийшли від полудня, обійшовши їх табор. Будуть про нас думати, що ми підїзд нашої армії, що надходить від Холмеча... Я з кількома відійду, щоби придивитися таборови. Решта нехай тут дожидає нас. Колиби наскочили Литовці, треба по змозі висікти до одного. Очевидно, не ждати, аж їх більше прийде. Вступаючися відси, втікайте в сторону Річиці, щоби ворог не думав, що ви втікаєте туди, відки прийшли. Якби погоня далі йшла за вами, то розсиптеся широко і кождий нехай собі сам знайде дорогу до нашого війська. Очевидно так, щоби ворогови не показати дороги.

Кричевський взяв з собою десять хлопців і з ними пустився в сторону табору. Голови коний позакутували в дерги, щоб іржаннєм або пирханнєм не заалярмували ворога. Вперед посувалися дуже обережно. Перший козак ішов пішки. Прочі, ведучи його коня, посувалися за ним ідучи гусаком. На чолі гусака ішов Кричевський, пильно вдивляючися в провідника. Так ішли пів милі, коли провідник станув і підвів руку. Сей знак повторив Кричевський і ціле товариство таксамо стануло. Кричевський зсунувся з коня і підійшовши до провідника спитав шепотом, чи бачить що.

— Не бачу нічого, — козак відповів, — але чую. То литовська варта. Мабуть контроля обходить ланцюх вартових. Давби Бог, щоби то було їх гасло, се, що я вчув. Хтось спитав: „Маєш тютюн?" „Маю для себе!" була відповідь. На се сказав перший голос: „То й держи для себе". По хвили той голос додав: „Може ти справді куриш тут?" „Як люльку держати під полою, то світла не буде", пояснив другий голос, на що той перший відповів остро: „Не вільно!" Той перший мабуть пішов далі, бо по хвили вартовий закляв і бовтнув: „Якби не люлька, то я сказивсьби тут, комарі заїлиби. Можна закурити, бо другий пес хіба не скоро надійде".

— Перші слова їх розмови, то без сумніву гасло, — Кричевський шепнув. — Може стане нам в пригоді. Возьмім у праву руку, але обережно, щоби не влізти на якого вартового.

Козак взяв на право, Кричевський і инші йшли за ним. Підійшли під горбок покритий кущами. Передовик і Кричевський вийшли на горбок, полишаючи товаришів в низу. Кущі на горбку були троха вищі ніж оба козаки.

— Ти стань рачки, я вилізу на твою спину, — Кричевський сказав.

Світив повний, ясний місяць, небо без одної хмаринки. Перед Кричевським литовський табор. Ніч була настільки ясна, що мож було дуже добре видіти контури табора і сильветки людий. Обзорини улекшувала велика сила огнів у таборі. Горбок був саме при кінци західного боку табору. Здовж північного і західного боку чотирокутника припираючого від сходу до Дніпра, кипіла горячкова робота. Військо рило фосу і сипало вали. Робила мабуть половина війська. Друга половина спала у возовім таборі і навкруги него на землі. В середині возового табора ґетьманський намет і сім гармат. В ясній тасьмі Дніпра мерехтів образ місяця і огнів порозкладаних край ріки. Висше устя Сожі по тім боці Дніпра горіли огні табору Отенґавза, висше Сожі огні козацьких вартових, висланих з табору Подобайла. Від полудня межею литовського табору була ясна мерехтяча лента. Ішла простою лінією від заходу ід сходови, кількадесять кроків праворуч горбка і кінчилася в Дніпрі. То була річка Лоївка. Вона ділила Лоївську долину на дві половини. На північній половині долини усадовився Радзівіл зі своїм табором. Полудньова половина, самі луги і поля. Лише десь-не-десь були острівці з кущів і останків ліса. Ся долина аж просилася, щоби на неї вивести військо і звернути його на литовський табор.

— Яка то шкода, що мої козаки перетомлені, ще більше їх коні! — Кричевський подумав. — Як би не те, я таки зараз вдаривби. Закиб Литовці стямилися, закиб протерли очи, все моє військо вже булоби в їх таборі. Мало хто спасбись. Але, годі! Коби то до завтра тут ніщо не змінилося.

Кричевський зліз з плечий козака і оба зійшли з горбка. Тепер хотів ще ліпше оглянути терен між Лоївкою і лісом, та допевнитися, чи в лісі, припираючім до долини від полудня, розкинена литовська варта. Знов пішли глибше в ліс і ведучи коні за уздечки, обійшли долину, та звернули на ліво. І тут в лісі не було ніяких литовських вартових. Кричевський лишив тут коні з пятьма вартовими. Другим пятьом казав лишити мушкети і шаблі.

— Мушкети і шаблі булиби перешкодою в нашій дальшій роботі, бо тепер будемо повзти, — сказав. — Тут розійдемося так, щоби нам бути в одній лінії від західного краю долини аж до Дніпра. Я лишуся в середині лінії. Як я закумкаю жабою двічи по двічи, нехай кождий лягає на черево і повзе в сторону табора, по змозі до самої Лоївки. Оглянувши, що можна бачити, нехай зараз вертає до коний. Як би була небезпека, що Литовці побачать його, нехай далі не пхається, але зараз заверне. Очевидно, не просто до коний, щоби за собою не затягнути ворога. Хто зможе, нехай доконче підповзне аж до Лоївки, бо мені треба знати, чи сю річку кінь возьме скоком, або чи перейде її в брід... Ножі в зуби і в дорогу!

Два козаки відійшли на право, два на ліво. Одного Кричевський задержав коло себе. Коли тамті вже могли бути на своїх місцях, Кричевський дав знак жабячою мовою. Казав козакови повзти яких пятьдесять кроків позаду, припав до землі і мов гадина став сунутися вперід. Коли вже висунувся з кущів і повз полем, побачив, що воно скошене. Трава скошена і де було засіяне збіжем, також скошене. Литовці викосили на пашу для коний. Се було не добре і добре. Недобре на нині, бо у високій траві булоби лекше скритися. Зате завтра на скошенім поли коням лекше буде гнати до атаки. Там і сям були купки кущів. При кождій такій купці повзуни спинялись і роззиралися, та наслухували. Ні живої душі. Окрім голосів від північного табору, де кипіла робота, не чути було нічого. В половині до своєї мети Кричевський попав на зїзджену дорогу від Врачина до Лоєва. Далі Кричевський держався край сеї дороги. Для його цїли вона була вигідна тим, що її оба боки були оброслі густими кущами. Під їх охороною підкрався аж до самої Лоївки. Купка кущів була тут така висока, що він міг підвестися і глядіти крізь вітки. Дорога вела через греблю на Лоївці попід спалений млин. На греблі стояв один литовський вартовий. Придивившися греблі, Кричевський знов припав до землі і став повзти назад.

Козак, що повз за Кричевським, також пильно роззирався на всі боки. Нараз, в половині дороги до Лоївки затрусився. Кільканацять кроків перед собою ліворуч побачив щось несамовитого: неначе земля филює. Подовгастий горбочок, завдовжки і завширшки чоловіка трошка підвівся і назад впав. Коли козак спинився і став в него вдивлятися, побачив, що горбочок вже далі від него, та знов підвівся і знов упав. Козак вже не сумнівався, що то повзе чоловік накритий зеленою плахтою, щоби менше відбивати від зеленої трави.

— Хтоби то міг бути? — козак думав, — позираючи за зеленим повзуном. — Чейже ніхто з литовського табору не потребує під сей табор скрадатися. Хіба й ніхто з моїх товаришів не переймив мене. Я у жадного з них не бачив зеленої плахти. Також сумніваюся, чи котрий з них важивсьби робити не так, як йому приказав був його отаман. Жаден з них не зійшовби з приписаного йому шляху. Хіба може то який особистий ворог Кричевського і лізе за ним, щоби його вбити, або видати Радзівілови? Але, відки такий тут взявсьби?

(Дальше буде).

Упрощення життя.

1 9 0 8. Хочете мене на віки ущасливити? Хочете бути моєю?

— Ах — та ми знаємося ще лише три місяці! Але — прошу поговорити з мамцею.

1 9 1 8. Повінчаємося, що? — Знаємося, щоправда, ще лише три дни, — але — про мене.

1 9 2 8. Звінчаємося? — Ми знаємося вже три години. Тож гайда!

1 9 2 9. Вінчатися? — Добре. — А як ти називаєшся?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НОВА ЛЕМКІВСЬКА КОЛОМИЙКА.

Наші Лемки з кожним днем все більше стають національно свідомими Українцями. Багато було ріжних ворогів і злодіїв, що використовували темноту Лемків, але наш нарід все більше прозріває й не соромиться вже свого українського імени. Лемки все більше стають горді з того, що вони належать до великого сорокміліонового українського народу. Лемки допомогають всіма силами будувати Соборну й самостійну Україну. Лише треба знищити серед Лемків москвофільство, московську отрую, бо з Ляхами ми легко дамо собі раду. Хильними Польщі і між ними Лемки ніколи не будуть придля польонофілів давно немає місця. А як вони ставляться до Ляхів, то про це співають у своїх нових коломийках так:

Іде Лемко без Карпат,
Стрітив його Поляк,
Мусить мене послухати
Лемко чи Подоляк.
Що говориш, дурний Ляху?
Я на своїм стою,
Жадной Польщі ані Ляха
Тутки ся не бою.

Не боімось тут Марцінів, Войтків ані Куби; не підете з нашой землі, то вибєм вам зуби.

Снуєтеся ви по селах,
Як в літі овади,
Винесіться до Варшави,
Бо ви конокради.

Назар Клопаченко,
Джерзі Сити, Н. Дж.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На святі соборности.

Історичний акт злуки українських земель Нюйорчане відсвяткували того самого вечора, 27 січня, двома концертами. Концерт в Українськім Народнім Домі відбувся майже при порожній салі, тай в Stuyvesant High School для публики осталo ще много місця. Для Нюйорчан із сього мусить бути маленька наука: чи соборну Україну збудують одні мрії та партійна дрібязковість, чи саможертовні обєднані зусилля щирих соборників-громадян? Пораб уже знати, що присутність на національнім святі (як ст на святі соборности, незалежности й святі найбільшого ґенія народу Т. Шевченка) се є обовязок усякого, хто почуває себе Українцем, сином Великого Українського Народу; пора зрозуміти, що великий здвиг членів одної національности підносить їх національні почуття і пробуджує в одиницях приспану енерґію до власної активної участи в народнім життю. Коли забудемо й за сі пропамятні для нашої державности й кращої будучини дні, то коли й де зійдемося, яко оден сильний нарід-нація?

Та колиб я був Жидом, Айришем чи ще яким не-Українцем, то й тоді, прийшовши на концерт в Stuyvesant High School, був би цілком задоволений чудовою програмою та виконавцями. Але я ані Жид, ані Москаль і тому з точок богатої програми ставлю на першому місці по свойому значінню для української іміґрації в Америці діточі співи учнів та учениць проф. О. Стеткевича й діточу орхестру проф. М. Гайворонського. Раз-два на рік чую я цих маленьких скрипників і скрипничок зі школи проф. Гайворонського і радію серцем, що на очах у мене виростає майбутня симфонічна українська орхестра, бо я бачу, як із непевних початкових скрипкових тонів виробляється технічна сила й музичне розуміння. Також великий педаґоґічний талант має проф. О. Стеткевич, котрого діти-учні потрафлять дати такі художні співи.

Український хоровий спів є найбільшим нашим культурним скарбом, але лише тоді, коли хор перестає бути мітінґом своїх членів, робиться слухняним інструментом в руках диріґента. Хор „Бандурист" на чолі з проф. Ю. Кириченком цілком вдоволяє нас з сього боку, бо з кожним своїм виступом цей співочий гурток дає нові нюанси у виконанню пісень — ознака артистичного росту, можливого лише в процесі дійсної, серіозної праці.

Серед поодиноких виконавців найбільший успіх у публики мав квартет співаків У. Н. Хору (п.п. К. Щит, М. Гребінецький, В. Чавдарів, О. Давиденко), що відспівав низку пісень зі звичайною для них доладністю та милозвучністю. П. Грицишин дав дуже добре виконання й гарний голос, яко соліст з хором („Почаївська"), хоч у співі бажано було-б більщого орудування своїм віддихом. П. М. Гребінецький — прекрасний співак-артист, відомий зі свого баса оксамитного тембру, виконав „Ой Дніпре" й пісеньку М. К. Садовського про Кармелюка. Не слід лише йому змінювати Шевченківські вірші. „Нехай ворог згине" — це сальонове абстрактне побажання, а „ні жида, ні ляха" це уже конкретна сторінка нашої історії. П-ні Фенчинська („Плавай, плавай", „Коли-б мені, Господи") при виконанню показала добрий голосовий матеріял і надзвичайну експресію; для збільшення художности співачці необхідно звернути особливу увагу на свій верхній реґістр. Межи иншими виконавцями згадаю п. Ґулу, відомого скрипака, й п. Григора, корнетиста, що мали визначний успіх у публики. Акомпаніямент спочивав в умілих руках п-ни Дж. Скубівної та А. Сербінської.

Декляматорів на концерті було лише двох, але обидва щось незвичайного. Хоч вірші М. Старицького про Богданову могилу підсказано „Воздушним кораблем" Лермонтова, але внутрішнім картинним змістом вони як найкраще надаються до української сучасности, а тому вони лишили по собі велике враження. Відомий артист-балетмайстер п. Василь Авраменко деклямував власні вірші й инші. Публика примусила його кілька разів повторювати.

Святочну промову виголосив п. О. Ревюк. Подаю короткий перегляд його думок.

Шлях український до соборности не є нічим оригінальним, бо кожна нація переходила той самий шлях. Обєднана Італія зібралася щойно два покоління тому, а Германія ще й досі не може злучитися з Австрією. Чим більший і богатший нарід, тим тяжче йому обєднатись. Україна така велика й роскішна в своїх землях, що лише сполучені ворожі сили Москалів, Поляків, Румунів та Чехів змогли розколоти дуба великого — загарбати українські землі. Через маєтки та панські привілеї Поляки і Москалі асимілювали правлячу верству, а духівництво українське стало ренеґатським через католицький костел та московське царeславіє. Але 500 літ панування ворогів не зденаціоналізували українського селянина, хоч той селянин богато стратив зі свого почуття господаря власної землі, обернувшись у хуторянина, байдужного до державного устрою. Думаюча частина українського народу, його інтеліґенція, устами Т. Шевченка, І. Франка, Павлика, Мартовича, Стефаника й инших промовляє до українського народу: „Борись, бо пропадеш і твою землю посяде ворог!" Бесідник показує ті історичні фактори, що привели до акту злуки: згадує ролю січового стрілецтва від 1914 року, говорить про відроджене право селянина на Великій Україні 1917 року й про дальшу вперту боротьбу за це право; каже, що 1918 року Галицька Україна не могла приступити до обеднання, яке сталося лише після повалення влади гетьмана, — московського ґенерала. На прикінці робиться висновок, що коли 500 літ неволі не змінили нашого селянина, то нині, коли шлях до самостійности ясніє перед українським народом, нині не може бути й тіни сумніву, що український селянин знову стане в обороні свого права і здобуде його на віки у власній Соборній Українській Державі.

Є. Римович.

КИРИЛЕНКО ПРИНЯВ ВИЗОВ ВЛАДЕКА ЗБИШКА, БОРЕТЬСЯ В ЧЕТВЕР, 7-ГО ЛЮТОГО. ЗАЛІЗНЯК БОРЕТЬСЯ З СУЛИВАНОМ.

Після блискучої побіди, одержаної Кириленком над Стан. Збишком, положивши його протягом 34 мінут, молодший брат, Владек, домагався через Атлетичну Комісію, щоби Кириленко приняв його визов. Він хоче відомститися за брата. Кириленко приняв визов. Це буде для Кириленка найнебезпечніша боротьба, яку він мав. За цілий сезон Владек не програв ані одного матча. Він певний, що буде першим, що положить Кириленка. Боротьба відбудеться в **четвер, 7-го лютого, в Стар Касіно.** Також будуть боротись: Залізняк проти Суливана, Девіто, Ґардіні та инші. (Огол.)

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Іван Лягасюк, член У. Н. Союза, від. 349, Менвіл, Н. Дж., помер 3-го лютого б. р. Небіщик полишив вдову і шестеро дітий. Похорон відбудеться 5-го лютого б. р. в год. 9-тій рано в Менвіл, Н. Дж.

Вічна Йому Память!

КАРТИНА З ФІЛЬМИ „ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ЯК БОЛЬШЕВИКИ ЗРОБИЛИ КІНЕЦЬ КН. ДОЛГОРУКОВОМУ.

Париське „Русское Время" подає подробиці про долю князя Павла Долгорукова, який вибрався був із загранці до Курська, де його ҐПУ („чека") розстріляло. Князь Долгоруков жив на еміґрації в Парижі і довго старався повернути на батьківщину, щоби забрати скарби, які були заховані в родиннім замку. Заходи ці князеві не вдалися. Пізніще кн. Долгоруков запізнався з якимсь Москалем і той прообіцяв виробити йому документи. Виробив документи і товаришив князеві в подорожі до Росії. Кн. Долгоруков дійсно доїхав до батьківського замку і забрав відтам скарб, із якого великодушно половину дав тому Москалеви за труди. Та ледви князь вийшов із замку, схопили його члени „чеки" і розстріляли. Той Москаль, що вдавав приятеля кн. Долгорукова, був аґентом „чеки" і так заманив князя у засідку. Кн. Павло Долгоруков перед російською революцією був членом державної думи (з конституційно - демократичної партії). Кн. Долгоруков іще в 1925 р. старався перейти до Росії через Польщу. Большевицькі власти арештували його на самій границі, але не пізнали і приневолили вернутися до Польщі. Друга спроба скінчилася арештуванням і розстрілянням.

ДЛЯ ОЖИВЛЕННЯ ЗАКУПНА КНИЖОК.

Для розради, що не лише в нас посуха в книгарському промислі, яка дається в знаки видавцям і авторам, не зашкодить навести помисл власника одної великої париської книгарні на Бульварах. Щодня, через дві години вечером, при продаванні книжок автори на кождій купованій, свіжо виданій їх книжці пишуть власноручно дедикацію й підписуються. Помисл той виявився дуже практичним. Оборот книгарні зріс значно.

ГАМЛЄТІВ ГРІБ.

Ректор Гонт із Монслеї у брошурі „Монслейський камінь" доказує, що Гамлет, принц данський, Шекспірів герой помер недалеко Монслея. Мр. Гонт відкрив на старім нагробнім камені в монслейській церкві напис, який у перекладі звучить: „Гамлєт Гетгі 362". Слово Гетті значить „Ютляндія", а це знову доказує, що леґендарний Шекспірів Гамлет походить із Ютляндії. Отже Гамлет убитий не в Данії, лише в Англії, де був на засланні.

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ АНҐЛІЙСЬКИМИ ДОКТОРАМИ ПРАВ.

Сензацією в англійських університетських колах викликала промоція на англійських докторів прав для виконування адвокатського звання: Китайця Кие-Сенґ-Ліма і його сестри Лім. Одначе брат і сестра Ліми не будуть виконувати практики оборонців у Лондоні, бо кажуть, що їх місце є в Китаї, де їх знання більше придасться.

ЗБАНОЧКИ НА ВДОВИНІ СЛЬОЗИ.

Коли перській жінці помре чоловік, то її першою журою є, купити собі дві фляшинки, які мають служити їй за збаночки на сльози. За кожним разом, коли спогадає собі покійного чоловіка, хапає ці фляшинки, щоби ловити до них коштовні сльози. Добра вдова мусить мати обі фляшинки повні сліз, заки перестане плакати. Одначе старинні приписи не були доволі обережні, щоби не допустити до штучного видушування сліз. Не рідко бідній вдові мусить помагати перець і цибуля, щоби видобути стільки сліз, як того вимагають добрі старі звичаї.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 367, повідомляє членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 10. лютого, в 2-ій годині пополудни під ч. 303 Hudson Ave. Обовязком є всіх членів явитись на тім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Напоминається тих членів, котрі довгують кари до відділу за 1927 і 1928 рік, що визначений річними зборами реченець на вирівнанне своїх кар кінчиться дня 10-го лютого. На случай котрі члени не повинуються повисше наведеній ухвалі, будуть суспендовані з відділу і У. Н. Союза після статута § 302. — М. Микитин, секр. 30-1

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори за місяць лютий ц. р. відбудуться в четвер, 7. лютого, в бічній гали Укр. Прав. Громади, 334 1ст 14. ул. Всі члени відділу мають явитися на зборах, бо в противнім разі будуть суспендовані з У. Н. Союза. — М. Воробець, предс.; М. Близнак, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Зап. Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 10. лютого, в 1-ій годині пополудни, в гали 3464 Cicotte Ave. Обовязком є всіх членів зійтись, бо маємо много важних справ до полагодження. — Стефан Дідула, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Отсим дається до відома, що місячні збори Тов. ім. Ів. Франка, від. 146, відбудуться 10-го лютого, в годині 12-тій, в У. Н. Школі, 12340 McKay Ave., North Detroit. На ці збори кождий член повинен явитися, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги; коли цего не зроблять будуть суспендовані. На мітінґу будуть роздані календарі У. Н. Союза на рік 1929. Обовязком є кождого члена привести бодай одного нового члена. Рівнож дається до відома членству, що устроюється баль дня 10-го лютого від 5-тої до 11-ої год. вечер. Кождий член обовязаний прибути. — М. Головчак, предс.; І. Підпирягора, кас.; І. Бабій, фін. секр.; Теодор Михальчук, рек. секр.

MSFWDOONE, MS. Yq. ta. H. Er-ш
ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє своїх членів, що на річнім мітінґу в суботу 29-го грудня вибрано слідуючий уряд на 1929: Ігнатій Климишин, предс.; Никола Дячишин, заст.; Мих. Куба, секр.; Павло Синьків, заст.; С. Деркач, кас.; Онуфрій Сахан, заст.; Ст. Новацький і Стефан Дмитрик, контр.; Василь Федорович, дверник; Василь Саган, капітан; Дмитро Савчинець і Никола Дячишин, доз. хорих. Мітінґи будуть відбуватися в другу неділю по першім в гали церковній. — М. Куба, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членкинь, що місячний мітінґ відбудеться 10. лютого, в неділю, в годині 2-ій пополудни. Проситься прибути на сей мітінґ і заплатити свої вкладки. Довгуючі будуть суспендовані, коли не заплатять своїх вкладок. Кожда членкиня повинна постаратись хоч о одну нову членкиню. — Н. Грицак, предс.; Марія Ходяк, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, подає до відома, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. лютого, в годині 7.30 вечером, в гали церковній на Ґренд стріт. Проситься усіх членів прибути. На мітінґу будеться роздавати календарі, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. Будемо приймати нових членів без вступного до У. Н. Союза, а до Товариства після ухвали. Тому користайте з нагоди і забезпечуйтеся на випадок нещастя. — Н. Гузар, предс.; Д. Гуменюк, кас.; Н. Мосора, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє свіх своїх членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. лютого, в гали церковній, 34 Біч ул., точно в год. 1-ій попол. Кождий член обовязаний прийти точно на час, щоб скоро мітінґ перепровадити. На мітінґу кождий член одержить календар У. Н. Союза. — М. Галькевич, секр.

МАНВІЛ, Н. Дж. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, дає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. лютого, в Ліберти Галі, точно в годині 1-ій пополудни. Обовязком є кождого члена на сі збори явитись. На зборах буде прочитаний статут товариства, котрий був ухвалений на минувших зборах. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ними після ухвали. Приходіть всі на мітінґ і приводіть з собою нових членів, бо в місяци лютім будеться принимати нових членів без вступного. Тим членам, котрі мають діти, припоминається вписати їх до У. Н. Союза. Уряд на рік 1929 є слідуючий: Ілько Шигера, предс.; Л. Нибожинський, заст.; Дмитро Ферина, кас.; І. Маковський, заст.; Н. Вербицький, секр.; В. Хомяк, заст.; А. Колодій і Л. Мартинчук, контр.; М. Куш і Т. Стрілець, доз. хорих; Ю. Енік, дверник; Н. Гарасимюк, М. Сименюк і М. Малетич, ком. Сиротинця-Захисту при У. Н. С. — Ілько Шигера, предс.; Н. Вербицький, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в 2-ій годині попол., в неділю, 10. лютого, в гали парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. На порядку нарад є важні справи, тому повинністю є членів бути на зборах. Довгуючих членів напоминається, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости. Також повідомляється, що календарі У. Н. Союза вже прийшли, тому обовязком членів є прийти і взяти собі календар. — Михайло Швець, предс.; Гр. Яськів, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Сегорічна коляда.

З рамени Комітету Допомоги Рідному Краєви ходили колядувати отсі громадяне:

Василь Бровчук, Володимир Липський, Іван Кацюба, Пилип Стойко, Кость Корницький, Ілія Пагут, Микола Глядик, Кароль Сулима, Микола Вецал, Михайло Яцишин, Михайло Заплітний, Олекса Каюк, Михайло Чагарин і Михайло Скибінський.

Свою національну коляду зложили отсі чесні громадяне: В. Патрило 5 дол.; о. В. Каськів 4 дол.; Д. Піжинський 2 дол.; М. Натиняк 1 д. 50 ц.; по 1 дол.: К. Сулима, М. Заплітний, Пелягія Липська, М. Бардачеський, М. Черкас, П. Римінник, О. Косюк, І. Околіта, П. Гук, М. Михайлюк, Т. Горбайчук, Д. Матвіїв, П. Ґаврада, М. Герман, Л. Борачок, Ф. Цірка, Д. Римінник, І. Рапко' І. Рудик, М. Вецал, М. Яцишин, М. Копернюк, М. Глядик, М. Ґніт, Й. Дзяман, А. Дзяман, М. Дзяман, А. Борис, І. Гуцал, Г. Кушнір, П. Клекот, М. Богович, С. Комар, В. Козак, А. Королишин, В. Бабій, В. Барилюк, М. Сулима, С. Бровчук, Д. Гафійчук, М. Чагарин, І. Ґульович, В. Кушнір, І. Бень, І. Паньків, М. Пророчок, М. Кінаш, Й. Чагарин, М. Підгородецький, С. Мостецький, П. Кацюба, П. Лапчинський, В. Пророчок, А. Галас, Й. Кава, І. Тепер, Л. Самборський, В. Бровчук, В. Липський, Ю. Самборський, І. Городивський, В. Чорний, М. Кузів, І. Струк, Д. Ґимбаровський, М. Боднар, Д. Зелененький, М. Скибінський, В. Копитко, Т. Пригода, О. Чубай, В. Кучерявка, М. Шпак, В. Свинарчук, Т. Ковальський, І. Познанський, О. Заходнік, Я. Шаравара, Д. Бойко, В. Пасечний, М. Федишин, М. Бойко, С. Ґурбель, П. Романович, Ю. Іванович, В. Бурак, П. Стрик, К. Фірман, Т. Турецький, І. Затонський, М. Городивський; по 50 цнт.: М. Грошовий, М. Фірман, Й. Городивський, Г. Стрик, Г. Дубина, І. Назарик, Г. Барабаш, П. Сталенний, Л. Капуніцький, М. Проборівський, Й. Ґалоншка, І. Строцький, Й. Шевчук, В. Корнилюк, В. Кінаш, Г. Сусла, І. Косик, Й. Гловацький, К. Свірський, Ю. Шмаґалюк, І. Чорний, М. Карась, Й. Квасніцький, А. Басан, Т. Кашуба, Г. Голик, П. Стойко, С. Лемішка, І. Туз, К. Корніцький, О. Рогожинський, Н. Кацюба, А. Зарічняк, Д. Герман, А. Сирота, Д. Пігун, А. Кухаришин, М. Кльован, Йосифина Глядик, Л. Швак, Г. Кузик, М. Гаврилюк, А. Чорний, Д. Якубів, М. Лотоцький, К. Липка, І. Боднар, О. Кравець, П. Зарівний, Д. Лукиник, О. Червінський, Катерина Поляк, П. Шевчук, Франка Ґнецько, В. Липка, О. Колісник, Л. Ганчарик, А. Ґурняк, О. Осовий, І. Сарахман, Г. Кучер, П. Тиняк, Н. Прокопів, С. Рогожин, С. Бардачевський, А. Харук, П. Сорокатий, П. Остяк, Текля Сусла, Я. Процишин, Й. Бойко; по 25 цнт.: В. Буката, Й. Ключевич, Й. Дзюбенка, Анна Пуста, А. Стрик, Д. Мельник, Т. Ґудз, Агафія Рибак, Дж. Ара, І. Пагут; Г. Кічак 75 ц.; М. Подорожний 10 ц.; секретар парохії В. Чорний передав з концерту 50 центів, отже загальна сума є $142.35 центів. Окрім сего в комітетовій касі було ще $58.30, що разом робить $200.65. Розходу було 65 ц. Вислано до краю через Обеднанне круглу суму $200 с таким призначеннем: на Рідну Школу $100.00; на боєву акцію $50.00; на політичних вязнів $25.00; на інвалідів $25.00. Разом $200.00.

Колиб хтось з громадян зауважив якісь неточности у рахунку жертводавців з коляди, хай дасть знати урядникам комітету, а секретар радо спростує.

Комітет.

—o—

ВУНСАКЕТ, Р. А.

З весілля на допомогу жертвам ляцьких знущань.

У домі громадян Стриків відбулася весільна забава, підчас якої гром. Ґурґель виголосив коротку промову, в якій представив, як Ляхи знущаються в Рідні Краю над нашими братами та нищать українські інституції. На прикінці промови він закликав до складання жертв на допомогу рідним братам, що терплять в ляцькім ярмі.

Збіркою занялися гр. С. Ґурґель та К. Сулима. Всього зібрано 22 доляри. Жертвували слідуючі особи: по 2 доляри: П. Стрик, молодий І. Стрик; по 1 дол.: староста Г. Стрик; А. Борис, Н. Герман, В. Бурак, Г. Барабаш, П. Коцюба, М. Коцюба, К. Сулима, С. Ґурґель, Ю. Самборський, Н. Лотоцький, Т. Кушнір, Музика; по 50 центів: С. Комар, К. Королишин, В. Сусла, М. Фірман, І. Косик, а решта дрібними 2 доляри і 50 центів.

С. Ґурґель,
С. Сулима.

—o—

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

З весілля на народню школу в Рогатині.

Наш громадянин Василь Козак видавав свою першу доньку Катерину заміж. З тої нагоди 20. січня в його домі відбулося вечірнє принятя. Між присутними був наш поважаний громадянин Іван Ваверчак. Він виголосив патріотичну промову про Рідний Край, в якій яскраво змалював ті кривди й шкоди, що роблять нашим братам Ляхи. Вказавши, яке велике значіння для народа має національна освіта, гром. І. Ваверчак закликав присутніх скласти жертви на українську народню школу в Рогатині.

Громадянин М. Пащин перевів серед присутних збірку, яка принесла 21 долярів.

Жертви зложили слідуючі гості: молодий і молода 2 дол.; по $1: І. Ваверчак, І. Денис, С. Ґураль, І. Козак, П. Маник, А. Бажан, В. Берко, М. Пащин, Г. Ґеба, С. Куций, Г. Клим, Т. Іванило, І. Даньків, В. Козак, П. Клим, Г. Дячишин, О. Іванило, д. Волтер і Н. Н.

Н. Пащин.

ВИКАЗ ТИХ, ЩО БАЖАЮТЬ ВОЛІ РІДНОМУ КРАЄВИ.

(Жертви, надіслані до Обеднання в місяці грудні 1928 р.).

Елізабет, Н. Дж. Збірка в укр. церкві св. Володимира, призначена на Діточий Шпиталик 28.00

Мінеаполіс, Мінн. Збірка з протестаційного віча на революційний фонд 54.57

Алентавн, Па. Збірка на інвалідів, зібрана при забаві 15.05

Ню Йорк, Н. Й. Збірка на зборах Народної Школи при 14 ул. замісць вінця на домовину пок. Петрова, на боєвий фонд 15.00

Шикаго, Ілл. Збірка з листопадового свята на будову дому Укр. Інвалідів, переслав д. Ґіжовський 55.00

Ґластонбурі, Конн. Збірка, призначена на боєвий фонд 22.00

Мінеаполіс, Мінн. Збірка з листопадового концерту, призначена на Інвалідів 38.50

Мекаду, Па. Збірка в укр. кат. церкві підчас панахиди, призначена на Інвалідів 44.05

Дітройт, Міш. д. Войтович переслав на Інвалідів $3, на Просвіту $3 і на Сурму і Рев. Фонд $4. Разом 10.00

Вунсакет, Р. Ай п. Марія Кінаш переслала збірку, призначену на жертви львівського погрому 12.50

Лудлов, Масс. д. Приступа переслав збірку з панахиди від Тов. ім. Івана Франка, від. 253 У. Н. Союза, призначену на Дім Інвалідів 10.50

В. Істон, Па. Збірка з Листопадового Свята, призначена на Дім Інвалідів, переслав д. Підгайний 24.33

Мінеаполіс, Мінн. д. Ґрубрин переслав збірку, призначену на будову Дому Укр. Інвалідів 100.00

Клівленд, О. Збірка шкільних дітей, призначена на Рідну Школу в краю, переслав д. Задерецький 5.20

Сиракюз, Н. Й. д. Яворський переслав збірку від Укр. Амер. Жіночого Клюбу на Інвалідів 50.00

Арнолд, Па. о. Корсуновський переслав збірку з запустів Укр. Правосл. Громади, призначену на Інвалідів 21.00

Ню Гейвен, Конн. д. Довгий переслав збірку на Рідну Школу 17.00

Когус, Н. Й. д. Зальопаний переслав збірку, призначену як слідує: на Дім Інвалідів $100. для Інвалідів $14, а на Укр. Військову Організацію $20. Разом 134.00

Лінден, Н. Дж. З хрестин в Т. Пасерба на студентів 4.80

Волліменсет, Масс. д. Дзвіник переслав збірку з забави в п. Сторожука, призначену на Інвалідів 10.00

Тамс, В. Ва. д. Магун переслав збірку на Революційний Фонд. Зложили: Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 26 У. Н. С., і члени 20.00

Гвілінг, В. Ва. д. Когут переслав збірку з забави в п. Костас, призначену на Інвалідів 20.00

Обурн, Н. Й. о. Строцький переслав збірку з панахиди в церкві св. Ап. Петра і Павла, призначену на Інвалідів 40.50

Йонкерс, Н. Й. З Листопадового Свята Укр. Громада і Тов. „Боян" по $100 на Дім Інвалідів 200.00

Кортис Бей, Мд. Збірка з вечерниць на боєвий фонд 12.00

Клівленд, О. Збірка на гостині в гром. Гаврила і Марії Кость, призначена на політичних вязнів 14.25

Йонкерс, Н. Й. З гостини в дякоучителя гром. Фатюка на Інвалідів 11.00

Картерет, Н. Дж. д. Стецик переслав від Укр. Амер. Горожанського Клюбу на Дім Укр. Інвалідів 100.00

Алентавн, Па. д. Пилюк переслав збірку з листопадового концерту дня 18. листопада, призначену на Дім Укр. Інвалідів 109.00

Гейзлетон, Па. д. Шараварко переслав збірку, призначену на Інвалідів $36, а на політичні вязні $24. Разом 60.00

Ст. Луіс, Мо. д. Т. Єзуско переслав збірку, призначену на читальню Просвіти в селі Добряни, почта Стрий Галичина 15.00

Амстердам, Н. Й. д. Сюрко переслав збірку з Листопадового Свята на Укр. Інвалідів $34.60, а підчас спільного обіду, уряджeного гр. кат. парохією, зібрано на сироти в краю $22.40. Разом 57.00

Амгерст, Масс. д. Болух жертвував на Рідну Школу $1, а на Просвіту $2, а д. Олексів жертвував на рідну Школу $1, а на Просвіту $2. Разом переслано 6.00

Маганой Плейн, Па. д. Цебринський переслав збірку з хрестин в гром. Флисти на Рідну Школу 11.40

Мт. Кармел, Па. д. Гардіш жертвував від себе $10 на Дім Укр. Інвалідів, а д. Голда жертвував $5 на Дім Укр. Інвалідів. Разом 15.00

Бриджпорт, Па. Збірка для інвалідів з панахиди в церкві св. Петра і Павла $7.37, а з концерту на сю саму ціль $24.90. Разом переслав д. Мартинюк 32.27

Клівленд, О. о. Л. Левицький переслав збірку з концерту, уряджeного Тов. „Боян", призначену на Дім Укр. Інвалідів 100.00

Ню Йорк, Н. Й. д. Стасюк пету 24. листопада на Укр. Інвалідів 54.48

Фолл Рівер, Масс. о. Нижнаковський переслав збірку з концерту на 24. листопада на Укр. Інвалідів. Збірка з Манвіл, Р. Ай 21.11

Ню Гейвен, Конн. Укр. Співацьке Тов. „Бандурист" устроїло концерт, з котрого дохід був $25, а з Укр. Центрального Комітету $25, разом $50 на будову Дому Укр. Інвалідів, а $16.28 призначено на Сироти. Разом д. Довгий переслав 66.28

Оліен, Н. Й. д. Підскальний переслав як вкладку для Тов. Просвіти від Тов. Запорожська Січ $5, від себе $2 на ту саму ціль, а 25 ц. до фонду Обеднання. Разом 7.25

Нюарк, Н. Дж. д. Скрипець переслав на Інвалідів $2, Школа $2 і передплата на часопись „Сурма" $1. Разом 5.00

Куртиз Бей, Мд. З протестаційного віча на боєний фонд 28.50

Акрон, О. д. Пулк переслав збірку з Листопадового Свята, призначену на Дім Інвалідів $100, а $18.63 на боєвий фонд. Разом 118.63

Бостон, Масс. Збірка з Листопадового Свята від Прав. Церкви і Тов. Запорожська Січ на будову дому Укр. Інвалідів $156.00, а $35 на Шпиталик у Львові. Разом переслав д. Давискиба 191.00

Мілвокі, Віс. д. Борсук переслав збірку з протестаційного віча, призначену на Інвалідів 31.05

Коломбус, О. п. М. Корнат переслала $25, а Д. Кушпінський $5. Розділено як слідує: Інваліди $5, Школа $6, а Сироти в краю $19. Разом 30.00

Елмайра Гайтс, Н. Й. д. Вавер переслав від Бр. св. Арх. Михаїла $15, а від церкви св. О. Николая $10 на Укр. Інвалідів. Разом 25.00

Бруклин, Н. Й. Браття Гулей замісць святочних желань на рідний край $15.00

Ню Йорк, Н. Й. Томко Чіпп на Тов. Просвіта членська вкладка і дар 5.00

Сликвил, Па. д. Мицак переслав збірку на Укр. Інвалідів 12.55

Йонгставн, О. Збірка з вечерку Укр. Амер. Політичного Клюбу на Укр. Інвалідів, переслав д. Мош 27.10

Линден, Н. Дж. Збірка з хрестин в гром. Пасерба на жертву львівського погрому, переслав д. Ціціла 4.80

Вилмінгтон, Дел. д. Мисливець переслав збірку з Листопадового Свята, призначену на Укр. Інвалідів 75.00

Ґластонбурни, Конн. Збірка на боєвий фонд 10.00

Гартфорд, Конн. Збірка з Листопадового свята, призначена як слідує: Інваліди $30, Боєва акція $50, Військова Організація $4, а $1 Сурма. Разом д. Драпяк пересл. 85.00

Ню Йорк, Н. Й. Комітет будови Нар. Дому в с. Плотича Велика переслав збірку, призначену на будову Нар. Дому, передав д. Ф. Ґулька 50.00

Елизабет, Н. Дж. З протестаційного віча на Дім Укр. Інвалідів $100.00

Шикаго, Ілл. З відчиту п. Смука про Рідний Край, зібрав д. М. Белеґай на Рідну Школу 25.00

Клівленд, О. о. Л. Левицький переслав для „Просвіти" у Львові замісць святочних желань 10.00

Джерзи Сіті, Н. Дж. Різдвяний дар від Степана Лилика і Семена Тартальського, оба по $25, призначено: $25 на Інвалідів, по $7 Просвіту і Рідну Школу, $5 боєвий фонд і $6 на пол. вязнів. Разом 50.00

Філаделфія, Па. д. Слободян переслав від Бр. св. Володимира як членську вкладку до Тов. Просвіти $5 і від себе на су саму ціль $2, а члени зложили $12.50 для Укр. Військової Організації на часопись „Сурма". Разом 19.50

Гемтремк, Миш. Бр. св. Арх. Михаїла жертвувало з каси $50 як жертву листопадового погрому, а нар. податку в сумі $51 призначено по половині на Інвалідів і революційний фонд. Разом переслав д. Рубаха 101.00

Нюарк, Н. Дж. д. З. Літовинський переслав з нагоди відсвяткования 20-літного ювилею Тов. Богдана Хмельницького на революційний фонд 25.00

Алентавн, Па. д. Хома переслав збірку, призначену по половину на Інвалідів і боєвий фонд 24.48

Мікіз Ракс, Па. Збірка підчас панахиди в церкві, призначена на інвалідів $31, а від Бр. св. Володимира, від. 91 У. Н. С., $50, призначено: $25 для Просвіти і $25 на боєвий фонд, а д. Гальчак жертвував від себе $2 вкладка до Просвіти, а $2 на передплату Укр. В. О. „Сурми". Разом переслано 85.00

Пітсбург, Па. Збірка з забави в гром. Творака в Карнеґі, Па., призначена на Дім Укр. Інвалідів 10.00

Гамтрамк, Миш. д. Заблоцький переслав як передплату на орган Укр. Військової Орган. „Сурми" 13.00

Вустер, Масс. д. Зазуляк жертвував як коляду на Р. Школу 10.00

В. Аллис, Віс. д. Барсук переслав збірку, призначену на Інвалідів 32.00

Бофало, Н. Й. Збірка підчас панахиди в церкві св. О. Николая, призначена для централі охорони сиріт у Львові 21.85

Савтпорт, Конн. З Листопадового Свята, устроеного з рамени Укр. Запомогового Тов., $33, а з каси $16. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84 У. Н. С., жертвувало $10. Розхід $4, отже разом вислав д. Дудко 55.00

Бофало, Н. Й. Дохід з представлення, яке відограло Тов. ім. Івана Франка, від. 299 У. Н. С., призначений на Дім Укр. Інвалідів. Переслав д. Сидорович 62.35

Деслодж, Мо. д. Бульва переслав збірку з Листопадового Свята, призначену на інвалідів 9.00

Стамфорд, Конн. д. Тирчик переслав від членів Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350 У. Н. С., збірку, призначену на Дім Укр. Інвалідів 26.60

Джерзі Сіті, Н. Дж. д. Пігура пеерслав від Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. С., податок. Зложили по 75 ц.: М. Баран, І. Станиславишин і П. Канковська; по 50 ц.: В. Жарський, С. Ленчук, С. Мисак, П. Світницький, В. Гойк, Й. Лоєвич, П. Маґура і Н. Леуш; по 25 ц.: В. Гіль, О. Яцків, І. Бобовник, Ю. Гук, Г. Гуменюк, М. Косоноцький, С. Сайчук, С. Гук, С. Кіцей, Л. Кулич, М. Турчинський, М. Осміловський, Й. Жарський, І. Жарський, Н. Пігура, В. Микитка, А. Сайчук, Г. Дячик, М. Салюк, О. Колісник, Л. Панас, Н. Заяць, Г. Шемлій, М. Стегницький, С. Кот, С. Гриник, І. Миць, Й. Кірат, С. Ґріца, А. Ярош, А. Мазур, А. Корниль, Г. Шустикевич, П. Грабар і А. Кірат. Разом 15.00

Бріджпорт, Конн. Збірка на зборах Тов. Укр. Січ, призначена на боєвий фонд, переслав д. Галькевич 26.11

Росфорд, О. Збірка в церкві підчас панахиди на Дім Укр. Інвалідів, переслав д. Бобак 18.00

Сиракюз, Н. Й. д. Яворський переслав як членську вкладку до Тов. Просвіти і на журнал від Укр. Ам. Горожанського Клюбу $5, від д. М. Малимона $5 і від себе $5, а на передплату часописи Сурми від М. Малимона $1 і від себе $1, а $3 на нар. податок. Разом 20.00

Сейр, Па. д. Багнюк переслав збірку в церкві підчас панахиди, призначену на інвалідів 12.30

Скрентон, Па. д. Сенчук переслав збірку, призначену на будову дому Укр. Інвалідів 77.00

Ансонія, Конн. д. Мерещак переслав збірку з Листопадового Свята, з концерту, призначену на Дім Укр. Інвалідів 400.00

Провіденс, Р. Ай. д. Рекрут переслав від п. Е. Патикевич святочний дар для Укр. Інвалідів .. 2.00

Разом зібрано з рамени Обеднання на старий край в грудні 1928, $3,603.03.

Між приятельками. — Не люблю, як Івась виїздить заграницю. Чи ти можеш уявити собі свого чоловіка, щоби виїздив на довший час?

— Ах, моя дорогенька! Я собі нераз уявляла, що мій Богдан виїхав, а тимчасом він зявлявся наче дух у найневідповіднішу хвилю.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

LITTLE JULIUS SNEEZER — BY BAKER

